

Sag paa en heldig og nyttig Maade, uden at der skulde bringes Ofre fra Statskassens Side. Det Offer, som Statskassen efter vor § 10 vil komme til at bringe, bliver, efter at Loven er fuldt gennemført, ca. 100,000 Kr. aarlig. Det bliver det Rentetab, Staten faar. Jeg antager, at enhver vil indse, at det ikke er et større Beløb, end at Staten vil kunne magte at bære dette Tab, og paa den anden Side mene vi, at det er en overmaade beskeden Fordring, naar vi se hen til denne Sags Betydning. Under Ændringsforslag Nr. 8 til § 11 foreslaa vi det Beløb, som Staten aarlig skal udlaae, forhøjet fra 1,300,000 Kr. til 4,000,000 Kr. Det Beløb, som Regeringen har foreslaaet, er betydeligt mindre, end hvad man hidtil er gaaet ud fra skulde anvendes til dette Formaal, og betydeligt mindre, end hvad man tidligere har foreslaaet. Vel indeholdt det oprindelige Regeringsforslag den samme Sum, men der vare ogsaa Kreditforeningerne tagne med, der skulde mindst Halvdelen af hele Laanet udbetales gennem Husmandskreditforeningerne, saa at Statslaanet i det højeste kunde komme til at udgøre $\frac{3}{10}$ af Laanværdien. Efter Ministerens her foreliggende Forslag skal det udgøre $\frac{8}{10}$ af Laanværdien, saa enhver vil erkende, at der er betydelig Forskel paa det oprindelige Regeringsforslag og dette. Efter det oprindelige Regeringsforslag vilde der kunne oprettes omtrent tre Gange saa mange Jordlodder som efter det Forslag, den højtærede Minister nu har forelagt. Forudsætningen har jo, ogsaa inden for Landbokommissionen — og der var ikke mellem Landbokommissionens Mindretal og dens Flertal nogen Meningsforskel om dette Spørgsmaal — stadig været, at Beløbet skulde være saa stort, at der aarlig kunde oprettes en Lød i hver Kommune. Men efter at vi have ladet Bestemmelserne om Kreditforeningernes Medvirkning gaa ud af Lovforslaget — og derom have vi jo fra alle Sider været enige — har Udvalget ikke kunnet sætte et ringere Beløb end 4 Mill. Kr. aarlig, naar man skulde gaa ud fra, at dette Forsøg skulde have det Omfang, som man oprindeligt fra alle Sider var enig om, at det skulde have. Ændringsforslagene Nr. 3 og 4 til § 6 ere de samme, som ogsaa tidligere ere stillede og vedtagne her i Tinget. I Henhold til disse Forslag vil altsaa udgaa den, som jeg sikkert tror, baade for Sogneraadene og for Arbejderne, uheldige Bestemmelse, at Sogneraadet skulde skønne, om der i en Kommune var Trang til Hus-

mandslodder. De to sidste Ændringsforslag ere ogsaa i Overensstemmelse med Folketingets tidligere Vedtagelse og gaa ud paa at formindske de i øvrigt ikke smaa Vanskeligheder, der ere til Stede, naar Ejendommen skal overdrages til en anden end den oprindelige Ejer.

Endelig have vi stillet et Par ny Ændringsforslag. Det føne er Ændringsforslag under Nr. 6. Der var, som det ogsaa hedder i Betænkningen, inden for Udvalget rejst Tvivl om, hvor vidt det kunde lade sig gøre ved Oprettelse af disse Lodder at købe Jord, hvorpaa der hvilede Arvefæstet. Vi vare inden for Udvalget enige om, at det var ønskeligt, at ogsaa Jord, hvorpaa denne Afgift hvilede, kunde medtages, at det for visse Egnes Vedkommende endog vilde være nødvendigt, og for at undgaa al Tvivl i den Henseende have vi optaget dette Ændringsforslag. Ændringsforslagene under Nr. 9 og 10 ere ligeledes ny og gaa ud paa at slette den Bestemmelse i Lovforslaget, hvori det hedder, at der altid skal vedligeholdes et almindeligt Husmandsbrug paa disse Ejendomme. Vi have nemlig ment, at Forholdene kunne være saaledes, navnlig i Nærheden af de store Købstæder, at man kunde komme ind paa at drive sin Lød anderledes end paa almindelig Vis, og Udvalget var ogsaa enigt om, at det ikke var ønskeligt at hindre vedkommendes Frihed til at gøre sig den Jord, han saaledes faar overdragen, saa nyttig og indbringende, som det efter Omstændighederne er muligt for ham. Jeg antager ikke, at der vil kunne rejses nogen væsentlig Indvending mod disse ny Ændringsforslag fra nogen Side, og det har i hvert Fald ikke fra Udvalgets Side paa nogen Maade været Tanken, at man ved disse Forslag vil rejse Strids-spørgsmaal eller forøge Vanskelighederne for denne Lovs Gennemførelse.

Ved at vedtage Forslaget saaledes, som vi herved tillade os at anbefale det, vil Folketinget efter vor Opfattelse atter vise sin Imødekommen og alvorlige Vilje til at faa denne Sag gennemført. Skulde dette mod Forventning ikke lykkes, ser jeg ikke rettere, end at Folketinget fremdeles maa søge — maaske ad andre Veje — at føre denne Sag frem, thi det vil efter min Overbevisning være uforvarsligt at lade dette Spørgsmaal falde. Og denne Lov vil, det føler jeg mig overbevist om, trods al dens Ufuldkommenhed, dog i nogen Maade bidrage til at rejse Modet og Haabet hos vor Landarbejderklasse og styrke den Tillid mellem de forskellige Samfundsklasser, som er